

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

Marec 2019

Ročník XIII.

Číslo 1

Nech vám jarné vône zeme
prinesú novú energiu

Všetko s mierou

Podľa čínskeho horoskopu vraj žijeme v znamení prasaťa, ktoré znamená, že tento rok budeme šťastní a úspešní.

Aj tak si myslím, že naším najväčším životným úspechom je byť zdravý. No a to nám nezaručí žiadny horoskop. O to sa musíme postarať sami. Nikto z nás nevie posúdiť, či robíme pre svoje zdravie všetko. Množstvo rád, ako byť zdravý, počúvame zo všetkých strán neustále. Radia nám, čo máme jesť, koľko tekutín denne máme vypiť, názory sú rôznorodé. Ale v jednom sa všetci múdri ľudia, lekári, dietológovia zhodnú. Všetkého s mierou, ale hlavne sa aj pri tých zdravých jedlách musíme hýbať.

Ale ako na to, čo si vybrať, aby aj ten pohyb bol zmysluplný a správny? Niektorí trávi hodiny cvičením vo fitku, iní chodí plávať, niektorí pravidelne behá, bicykluje. No tým najjednoduchším a najlacnejším cvičením sú obyčajné pravidelné prechádzky. A to zvládneme určite všetci. Prá-

ve teraz prichádza ten ideálny čas. Prišla jar. Jar má zvláštne ovzdušie, osobitnú príchuť. Poďme teda von, vyčistiť si hlavu, zhlboka sa nadýchať tých nových, jarných vôní zeme. A popremýšľať napríklad aj o blížiacich sa veľkonočných sviatkoch, o ich zmysluplnosti, ale aj o tom, čo upiecť, čo jesť, aby to bolo aj chutné, aj zdravé. Na prechádzkach sa dá premýšľať ale aj o tom, ako si jar priniesť domov. Odtrhnúť jarné halúzky, aby nám do Veľkej noci rozkvitli, odtrhnúť bahniatka. To všetko môžeme urobiť na obyčajných prechádzkach v prírode. Takže, budeme vlastne úspešní, bez ohľadu na čínsky horoskop, budeme aj šťastní, pretože sme pre seba a svoje zdravie niečo urobili.

A tak Vám želám, milí čitatelia, krásnu, úspešnú a šťastnú jar, ale hlavne buďte zdraví.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Dlhoočakávaná jar prišla do Harmanca

Vážení Harmančania, sneh konečne odišiel spod našich nôh na chodníkoch a pani Jar vďačne prevzala svoju vládu. Príroda zo dňa na deň pretvára obrazy za oknami našich domovov.

Je tu jar... Po tuhej zime sa prebúdžeme do príjemnej jarnej pohody. Začína sa obdobie skrášľovania okolia bydliska a verejného priestranstva. Máme v našej obci pracovitých ľudí, ktorí každý deň behajú s metlou, s lopatou, s hrabličkami. A tak by to malo byť. Všetky práce, ktoré vykonávajú pracovníci našej obce, patria ku skrášľeniu nášho okolia. No pracovníkov na zveľadenie verejného priestoru obce je nesmierne málo. Ako by to nestačilo, naši zamestnanci musia neustále riešiť telefonické pripomienky na psie exkrementy, ktoré sú teraz po zime bohatej na sneh rozsiate po celej obci, no to je samostatná kapitola našej obce, ku ktorej sa vrátíme v inom čísle Harmaneckých novín, pretože som presvedčená, že aj tento problém sa pri snahe chovateľov psíkov dá vyriešiť bez zavádzania nezmyselne vysokých poplatkov. Riešiť takéto problémy mimo priameho kontaktu sa mi zdá nekorektné. Vážim si ľudí, ktorí, ak čokoľvek potrebujú, alebo s niečím majú problém, prídu osobne na úrad a spoločne veľa vecí vyriešime. Nájdu sa aj takí, ktorí prídu osobne poďakovať za to, čo obec pre nich urobila. Želám si, aby sme v tejto zložitej dobe našli spoločný zmysel pre život v našej obci.

S príchodom jari sú tiež neoddeliteľne späté veľkonočné sviatky, so zvykmi Veľkej noci, ktoré tento sviatok sprevádzajú už stáročia. Hoci sa staré, dobré zvyky z nášho života pomaly vytrácajú, kresťanský odkaz Veľkej noci v našich srdciach ostáva. Ten pravý a úprimný odkaz by mal zostať v našich srdciach nielen počas veľkonočného obdobia, ale počas celého roka. Optimizmus, radosť - aj to sú veľkonočné sviatky. Neoddeliteľne k nim patria rodinné stretnutia pri sviatočnom stole, kde má svoje miesto pohoda, veselosť a vedomie, že kedykoľvek si pri tomto stole nájdeme svoje miesto. Toto všetko umocňujú staré ľudové tradície. Je dobre, že im všetci dobrovoľne podliehame. V uponáhľanej dobe, ktorú všetci prežívame, tieto zastavenia predstavujú nádej.

Vážení spoluobčania, prišiel čas znovu sa Vám prihovoriť a priblížiť Vám v stručnosti dianie v našej obci prostredníctvom vydania Harmaneckých novín. Ako každý rok, s príchodom jari nás všetkých čaká mnoho povinností. Staráme sa o to, aby prostredie okolo nášho domu bolo pre nás príjemné. Ale nielen pre nás, ale aj pre ľudí, ktorí sem prichádzajú, sme povinní si svoje životné prostredie zachovať a zveľadovať pre budúce generácie. Tento rok sme si naplánovali veľa prác, ktoré by sme chceli stihnúť, ako je napríklad už začatá prestavba bytového domu, ktorá je po polročnom vybavovaní stavebných povolení pripravená k celkovej rekonštrukcii, čím by sme chceli naplniť žiadosti našich občanov o nájomné

bývanie a zároveň by sme chceli zastaviť migráciu našich občanov. V zimnom období prešla rekonštrukciou kuchynka obecného úradu, aby aj zamestnanci obce vedeli, že obec na nich nezabúda a váži si ich prácu pre našich občanov. Rekonštrukcia sociálneho zariadenia WC pre veľkých škôľkarov a zateplenie strešnej konštrukcie no-basilom je len začiatkom investícií, ktorým chce obecné zastupiteľstvo pokračovať v investíciách do materskej a základnej školy našej obce. Je to najdôležitejšia verejná budova našej obce a pedagogický zbor sa za vyše päťdesiat rokov existencie budovy snažil vychovať z nás všetkých najlepších Harmančanov, za čo sme im nesmierne vďační. Udržali vzdelanostnú úroveň v našej obci a my sa musíme postarať o budovu, aby sme mali pokračovateľov, ktorým bude záležať na napredovaní obce, na jej zveľadovaní, krásnej výzdobe, čistote priameho okolia, ale aj na čistote životného prostredia, ktoré tu máme.

Azda sa nenájde človek, ktorý by sa v dnešnej dobe nestretol s pojmom životné prostredie. Poznáme ho všetci. Stretávame sa s ním v médiách. Je to vlastne všetko, čo nás obklopuje a ovplyvňuje. Ešte nedávno bolo životné prostredie niečo, čo slúžilo človeku. Dnes nás takýto prístup priviedol k ohrozeniu existencie. Preto z ochrany životného prostredia sa stal celosvetový záujem. Aj u nás je ochrana životného prostredia jedným z prvoradých verejných záujmov. Ochrana životného prostredia je deklarovaná v Ústave SR právom na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Zároveň je povinnosťou každého z nás chrániť a zveľadovať životné prostredie.

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som sa zamyslela práve nad touto témou. Naša obec Harmanec a s ňou samospráva sú v podstate na začiatku demokracie. Aj keď si chceme akokoľvek nahovárať niečo iné, pretože sa nájdú jednotlivci, ktorí si vysvetľujú demokraciu ako právo na všetko. Mnohé naše zákony na ochranu životného prostredia sú nové, živé a ešte stále nemajú okresané hrany, a tak aj právny výklad nie je postačujúci. Tieto zákony sa musia ustáliť a zaviesť do praxe. Na naplnenie túžob ideálnej ochrany životného prostredia sú však potrebné aj finančné zdroje, ktoré momentálne samosprávy nemajú alebo majú len v obmedzenej miere. Aj v našej obci je ochrana životného prostredia otázkou nás všetkých. Prvoradou úlohou je dôsledné zabezpečovanie všeobecne záväzných nariadení o odvoze a likvidácii odpadov tak, aby nedochádzalo k tvorbe divokých skládok, a tak k znečisťovaniu životného prostredia v našej obci. Je teda len na nás, aby sme túto otázku plne akceptovali.

Obecné zastupiteľstvo v snahe zabezpečiť pre našich obyvateľov čo najefektívnejšiu likvidáciu komunálneho odpadu, zatiaľ aj napriek zvyšujúcim sa nákladom, nepri-

stúpilo k zvyšovaniu poplatkov od obyvateľov za jeho likvidáciu na rok 2019, čo podľa doterajších výsledkov nebude mať dlhé trvanie. Náklady na vývoz komunálneho odpadu sa neustále zvyšujú, čo je však najhoršie, separácia odpadov je minimálna a cena likvidácie odpadu je tá najdrahšia položka pri tvorbe poplatku za odpad v našej obci. Najlepšie sa u nás ujala separácia plastov do žltých kontajnerov. Máme neustále sťažnosti na nedostatočný počet kontajnerov na plasty a ich preplnenosť, no po vývoze nám vážne lístky za plasty ukážu príliš malú naplnenosť kontajnerov, takže doslova vyvážame vzduch naplnený v plastovom odpade. Kovový odpad obec Harmanec zabezpečuje pomocou červených kontajnerov na kovy. Aj tu Vás prosím o pozornosť a pomoc. Existujú „nesprátníci“, ktorí dávajú do kontajnerov na kovový šrot komunálny odpad, a tak obsah kontajnera znehodnocujú a zvyšujú náklady na jeho odvoz a likvidáciu. Sklo a jeho likvidácia v obci sa uskutočňuje cestou naplňovania kontajnerov na sklo. Ďalšou zložkou separácie odpadu je papier, ktorý bude na našu žiadosť doplnený o dva modré kontajnery na separáciu papiera. Odevy separujeme primerane do kontajnera na šatstvo, ktorý je umiestnený v strede obce pri pošte, nie je potrebné šatstvo likvidovať v nádobách na komunálny odpad. Ostáva pre nás v obci ešte separovanie biologicky rozložiteľného odpadu, ktorej sa obávam už len z titulu využiteľnosti našim obyvateľstvom. Po skúsenostiach s kovovým odpadom mám obavy zo zneužívania tohto kontajnera na komunál, čo by opäť nesmierne zvyšovalo naše náklady. Vo štvrtok

ráno kontrolujem naplnenosť našich kontajnerov, a ak nie sú preplnené, pozriem do kontajnera, ako na tom pri jednotlivých budovách sme. Nezaznamenala som vôbec neprimerané vyhadzovanie potravín alebo veľké množstvo biologického odpadu. Ak si uvážime, koľko našich občanov je celodenne v zamestnaní, deti a školáci majú obedy, dôchodcovia využívajú služby rozvozu jedál z podniku SHP, takže čiastka biologicky rozložiteľného odpadu v komunále je z víkendov, ak nie sme s rodinou na výletoch. Kontajner na bioodpad môžeme dať len tam, kde nebude zneužitý na komunál, prípadne iný odpad, ako elektrický spotrebič v plaste. Je na nás, aby sme aj otázku separácie pochopili, lebo aj toto je jedna z ciest ochrany nášho životného prostredia. Životné prostredie každej obce, aj našej, je maličkým prvkom celosvetového systému. Avšak ovplyvňuje v prvom rade život jej obyvateľov a naopak, spôsob života obyvateľov ovplyvňuje kvalitu životného prostredia. Preto som presvedčená, že práve občan a obec by mali rozhodovať o veciach, ktoré ovplyvňujú ochranu životného prostredia.

Na záver môjho príhovoru chcem poďakovať ľuďom, ktorí sa podieľajú na spestrení a skrášľovaní života v našej obci a sú živým príkladom pre tých, ktorí zatiaľ nemajú odvahu pridať sa. Prajem Vám všetkým pevné zdravie, porozumenie, úprimnosť a schopnosť nájsť v sebe silu, ktorá Vám pomôže prekonať každodenné starosti.

Henrieta Ivanová starostka obce Harmanec

Oznam

Výbor ZO SZPB oznamuje všetkým obyvateľom Harmanca a Dolného Harmanca:

13. ročník Stretnutia generácií v Kališti

sa uskutoční 22. júna 2019.

Organizačné pokyny budú pred termínom oznámené.

Predsedníčka ZO SZPB
Kristína Beňová

Fašiangové dni v obci

Piatok - detský karneval

To tu ešte nebolo! Fašiangová akcia v trvaní od piatku do nedele. Celé sa to začalo najmenšími ratolesťami z MŠ a ZŠ v piatok popoludní v krásne vyzdobenej telocvični, ktorá sa rozozvučala štebotavými zvukmi našich najmladších ratoleť za prítomnosti svojich rodičov, známych a pani učiteliek.

O ozvučenie a detskú diskotéku sa počas karnevalu postaral náš poslanec Marián Pohančaník. Aktivity riadené pani učiteľkami a pani riaditeľkou ZŠ Henrietou Kohútovou mali veľmi pozitívne ohlasy. Bolo to radosť sledovať svoje deti, ako sa dokážu zapojiť do rôznych súťaží a sledovať ich rozžiarené tváričky po tom, ako si prevzali svoj darček.

Ak si telocvičňu predstavím ako plávajúcu loď, tak všetci vieme, že najdôležitejšou osobou na tejto lodi je kapitán. Na tejto lodi však teraz všetci prítomní videli kapitánku, ktorá presne vedela určiť, kadiaľ má loď plávať, aby počas celej pomyslenej plavby bola celá posádka hravá, šťastná a spokojná.

Zabíjačkové hody - sobota

Tak ako aj po iné roky aj tento rok sa v skorých ranných hodinách začalo s prípravou za účasti skúseného tímu poslancov, dobrovoľníkov a pani starostky. Zdobenie vonkajších a vnútorných priestorov si na starosť zobrali nežnejšie polovičky z OÚ. Pridala sa k nim aj Adka Pohančaníková.

O pripravené dobroty sa postaral Janko Roháč, P. Lachký. A bol by hriech nespomenúť dobrovoľníka Aurela Rettku.

Fašiangové dni v obci - pokračovanie

Opäť popustím miesto fantázii a tentoraz si predstavím hráčov kolektívnych športov, ktoré si vyžadujú tímové nasadenie. V bufete šéfoval Peťo Chladný s Alou a Ivkou Mistríkovou. Tiež sa snažili vyhovieť všetkým fašiangovníkom. Celému sobotňajšiemu tímu to fungovalo, veď svedčia o tom aj priložené fotografie spokojných účastníkov akcie všetkých vekových kategórií.

Fašiangová zábava – sobota, nedeľa

Bodkou za vydarenými akciami fašiangových dní sa stala fašiangová zábava, ktorú spestrili účastníci v maskách. O hudbu sa postaral DJ Maco. Poďakovanie za prípravu tejto akcie patrí poslancom K. Dlhošovej, Z. Dankovi, Š. Ťažkému a dobrovoľníkom, najmä Jožkovi Ladzianskemu. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa osobne podieľali na príprave tejto akcie, ktorá spočívala v prenášaní potrebného zariadenia pred a po skončení zábavy a trpezlivosti za obslužným pultom až do skončenia zábavy. Každé vynaložené úsilie by malo na konci priniesť vytúžené ovocie

Fašiangy

a som rád, že to teraz tiež nebolo inak. Peniažky, ktoré sa podarilo vyzbierať na tombolu a tržbe v bufete, sa použili na rekonštrukciu sociálneho zariadenia MŠ. Myslím si, že fašiangová zábava sa stala úspešnou bodkou za fašiangovými dňami. Veď čo môže byť krajšie, ako spokojný výraz tváre priateľov, detí a Vás všetkých občanov našej obce. Pevne verím, že o rok sa opäť stretneme a teší ma, že aj ja som mohol byť súčasťou tímu, ktorý sa podieľal na príprave.

Ivan Dlhoš ml.

ako miesto a čas vzájomného stretnutia.

O niečo podobné som sa usiloval aj začiatkom marca. Teda, tentokrát som sa neusiloval sám, pomohlo mi viacero skvelých ľudí z farnosti. Dôvodom bolo 80 rokov založenia farnosti Uľanka. Neviem, či je to veľa alebo málo, ale chcel som si spolu s celou farnosťou zaspomínať. Pripomenúť si, čo všetko sme od Pána dostali, ďakovať za to všetko. Ale aj odprosiť za všetko zlé, čo sa medzi nami stalo – aj to, čo sa pokazilo ešte predtým, ako vznikla farnosť, aj to, čo sme zbabrali možno len včera. A samozrejme, aj prosiť o požehnanie všetkého, čo nás ešte len čaká. A najmä prosiť o milosť, aby sme o to požehnanie stáli...

Kto ma pozná, vie, ako často opakujem: „*Aká príprava, taká oslava.*“ Platí to pri každej oslave počnúc prípravou sály a končiac dochutením polievky. Práve tak to platí aj v duchovnom živote. Napríklad to, ako sa chystáme v pôste či advente na Veľkú noc či Vianoce vidno na tom, ako tie sviatky potom dokážeme prežiť.

Preto prvým krokom k oslave osemdesiatin našej farnosti bola duchovná obnova. Skromná, jednoduchá, nenáročná. Obnoviť si ducha nie je nič zložité. Je to celkom jednoduché, ale niekedy poriadne ťažké. Krása jednoduchosti sa nám ukázala v jasnom svetle aj vďaka pátrovi Dušanovi, ktorý obnovu viedol. Jeho trefné a priame postrehy k našim vzťahom podané s jemu vlastným humorom a radosťou nám snád' aspoň trochu pomohli pozrieť sa s láskou a pravdivo na všetko to, čo prežívame. To všetko tak, aby sme to mohli prežívať ešte plnšie, lepšie, viac s Bohom.

Posledný deň obnovy bol zároveň dňom výročia zalo-

Mám rád oslavy. Vlastne len do chvíle, kým sa netýkajú mňa. Nikdy som nebol rád v strede pozornosti a keď môžem, obvykle sa radšej upracem bokom. Preto aj tie oslavy mám rád len vtedy, keď sa ma netýkajú priamo. A ak sa už musia, tak sa snažím, aby zmyslom oslavy bolo príjemné spoločné stretnutie. Rád však ponúknem oslavu ženia našej farnosti. Dňa 1. marca 1939 bola založená *Expozitúra farského úradu Banská Bystrica v Uľanke*. To znamená, že farnosť nebola zriadená hneď, pôvodne bola len akýmsi „vysunutým pracoviskom“ banskobystrickej mestskej veľkofarnosti. Dekrét o zriadení farnosti sa pravdepodobne nezachoval, zatiaľ sa ho nepodarilo vypátrať v archíve farnosti ani biskupstva. Vieme však, že už expozitúra, hoci ešte nebola farnosťou, žila už od svojho zriadenia po každej stránke takmer úplne nezávisle od farnosti Banská Bystrica.

Bolo to práve to množstvo zaujímavostí a svojím spôsobom historických záhad okolo vzniku našej farnosti, ktoré ma inšpirovali zveriť starostlivosť o ne do rúk človeka snád' najpovolanejšieho. V nedeľu 3. marca nám o vzniku a dejinách našej farnosti prišiel porozprávať náš diecézny historik, pán farár zo Seliec, ThDr. Gabriel Brendza, PhD. Ik, prednášajúci cirkevných dejín a kresťanskej archeológie na teologickej fakulte UK v našom kňazskom seminári v Badíne.

Po peknej a zaujímavej prednáške sme sa z kostola presunuli do fary na spoločné *agapé*. Starší mali znovu a znovu na čo spomínať; a akí boli radi, keď ich otec Gabriel pozval doplniť, čo sám vynechal! Mladší sa zasa mohli učiť počúvať. A nielen počúvať. Mohli sa učiť z toho, čím všetkým si tí starší prešli. Stále platí „*Historia magistra vitae – História je učiteľka života*“. Je nevyhnutne potrebné, aby sa mladí aj dnes naučili počúvať múdrosť šedín. Len tak sa krídla ich túžob nespália v beznádeji rozbitých snov.

Drahí moji, oslávencovi sa patrí zagratulovať. My všetci sme jedna veľká farská rodina. Od Dolného Harmanca až po Jakub. Preto táto gratulácia patrí nám všetkým. Jedno prianie som už vlastne vyslovil... aby sa mladí naučili počúvať starých. Ale aj aby sa starí tešili z dobrých túžob mladých.

Dodám len, že nám všetkým veľmi a zo srdca prajem, aby sme sa nebáli byť obyčajnými čestnými ľuďmi. Aby sme sa vedeli radowať jeden z druhého. Aby sme si nepodrážali nohy, ale úprimne hľadali, čo osoží všetkým. K tomu Vám úprimne žehnám a sprevádzam Vás mojimi modlitbami. Vás prosím o to isté. Prosím, modlite sa za mňa. Tých z Vás, ktorí ste neveriaci a nemodlíte sa – a hovorím to so všetkou vážnosťou a úctou – prosím, venujte mi aspoň prianie všetkého dobrého.

o. tomáš

Čakanie na tri písmená

V životnom príbehu Ladislava Miletína z Harmanca sa síce veľmi nerád, ale predsa len vrátime do čias druhej svetovej vojny. Aspoň teda v úvode.

Keď Hitler násilím zabral po Sudetoch aj ostatnú časť Českej krajiny, táto dostala názov Protektorát Čechy a Morava, po nemecky Böhmen und Mähren, alebo v skratke BuM. Život jej obyvateľov sa obrátil naruby. Všetko, čo bolo schopné práce, naložili do vagónov a odviezli do Ríše na nútené práce, alebo aj do koncentračných táborov, podľa kategorizácie. Do nemeckej armády neboli veľmi zaraďovaní pre údajnú nespôhlivosť.

A tak sa do Nemecka dostal aj Ladislav Miletín, dvadsaťročný mládenec, vyučený expert na nedobytné pokladnice. Na viacerých miestach a pracoviskách Ríše mal možnosť spoznať, čo je to nútená práca, čo je to otrocká práca, drsné životné podmienky, nepravidelná, nekvalitná a nedostatočná strava, zlé pracovné podmienky, nevyhovujúce a preplnené ubytovne, rev dozorcov a tresty za každú maličkosť. Čas ubiehal pomaly a modlil sa, aby sa vojna čím skôr skončila. A jedného rána po bombardovaní lágra Angloameričanmi zistili, že zostali tam sami, strážu utiekli aj s obávanými psami. Bolo to ako z rozprávky, ale naozaj boli slobodní.

Po návrate domov na severnú Moravu do obce Hrochův Týnec hľadal vhodné zamestnanie. Vďaka dievčine, ktorá sa stala jeho manželkou, sa dostal v roku 1953 do Harmanca. Bolo po výmene peňazí a po zaplatení sťahovacích nákladov zostalo manželom sedem korún. Rozrastala sa rodina a čas rýchlo ubiehal.

O niekoľko desiatok rokov sa dočítal, že bol

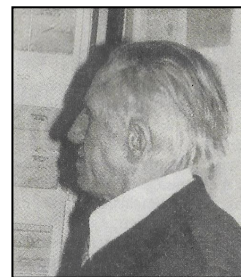
v Nemecku a Rakúsku vytvorený fond na odškodnenie ľudí, ktorí boli vyvezení Nemcami na nútené práce do Ríše. Napísal žiadosť, ktorú organizácia dostala 14. septembra 2001. Organizácia mala skratku: **IOM, čiže INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION.**

Odvtedy už čakal len na obálku s týmito tromi písmenami. Organizácia mala pobočku aj v Ženeve vo Švajčiarsku, ktorá vybavovala hlavne reklamy a sťažnosti, kto má a kto nemá nárok na odškodnenie. Nestačilo na nútených prácach len byť, bolo treba spĺňať rôzne podmienky Nemeckého nariadeného zákona. Niečo podobné vydal aj **Rakúsky fond zmierenia.**

Ladislav Miletín sa odškodnenia nikdy nedomáhal. Márne čakal na tri zázračné písmená **IOM**, niežeby nedošli, došli 1. júla 2004, ako odpoveď na žiadosť s číslom 1 111 558. V oznámení stálo, že nespĺňa podmienky na odškodnenie, lebo bol občanom Ríše a podliehal jej zákonu. Už mu to bolo jedno, Ladislav Miletín bol vtedy dva roky pod zemou.

Tento dokument je svojho druhu v Harmanci jediný a ojedinelý. Určite ho nepoznáte, aj preto vám ho chceme predstaviť so želaním, aby sa už nikdy nič podobné nemuselo písať.

Michal Kiššimon

10914 SK/ARL/2004.8
LADISLAV MILETÍN
HARMANEC 12
978 03 HARMANEC
BAŇSKÁ BYSTRICA
SLOVAKIA

Dátum obdržania žiadosti : 14-09-2001

OSZNÁMENIE O ZAMIEŤNUTÍ ŽIADOSTI O ODŠKODNENIE ZA OTROCKÚ ALEBO NÚTENÚ PRÁCU

Dovoľujeme si Vám oznámiť, že IOM posúdila vyššie uvedenú žiadosť o odškodnenie za otrockú prácu alebo nútenú prácu v súlade s nemeckým zákonom o vytvorení nadácie "Remembrance, Responsibility and Future" ("Spomienka, Zodpovednosť a Budúcnosť").

Aby žiadosť spĺňala kritériá pre odškodnenie za nútenú prácu podľa Nemeckého nariadeného zákona, musí byť dostatočne preukázané, že obeť bola deportovaná do Nemeckej Ríše alebo na územie okupované Nemeckom, podrobená nútenej práci a zadržovaná vo väzení podobnom zariadení alebo v podobných mimoriadne drsných životných podmienkach. Dôvodová správa k Nemeckému nariadenému zákonu uvádza, že takýmto mimoriadne drsným životným podmienkam boli podrobení bývalí nútené nasadení pracovníci, ktorí boli diskriminovaní zo strany nemeckej legislatívy ako napr. Židia, Sintiovia a Rómovia a nútené nasadení pracovníci so slovanským pôvodom.

Bývali nútené nasadení pracovníci, ktorí boli deportovaní z krajín Osi, ktoré boli v tom čase spojencami nacistického Nemecka alebo kedykoľvek až do konca druhej svetovej vojny, a ktorí neboli členmi nijakej zo skupín osobitne uvedených vyššie, nie sú oprávnení obdržať odškodnenie, pretože neboli diskriminovaní oficiálnym nariadením alebo zákonnými predpismi nacistického režimu a preto neboli podrobení mimoriadne drsným životným podmienkam. Mimoriadne drsné životné podmienky, ktoré boli dôsledkom vojny samotnej (ako napr. nálety, nepravidelná a nedostatočná výživa, ubytovanie v nevyhovujúcich a preplnených spoločných ubytovniach, zlé pracovné podmienky a nedostatočný plat) nie sú dostatočným dôvodom na odškodnenie za nútenú prácu. Jediná výnimka sa poskytuje tým nútené nasadeným pracovníkom, ktorí boli deportovaní a zadržaní vo väzeniach z rasových, politických alebo podobných dôvodov, pracovali v nápravných táboroch ("Arbeitserziehungslager") alebo v pracovných nápravných táboroch firiem ("Erziehungslager bei Firmen") alebo v trestaneckých táboroch ("Straflager"). Predpoklady, ktoré by umožňovali udelenie takejto výnimky neboli v tejto žiadosti naplnené.

Aby žiadosť spĺňala kritériá pre odškodnenie za otrockú prácu musí byť dostatočne preukázané, že obeť bola držaná v koncentračnom tábore, gete alebo inom mieste s obmedzenou slobodou pohybu uznanom Nemeckým nariadeným zákonom. Ani predpoklady, ktoré by umožňovali odškodnenie za otrockú prácu neboli v tejto žiadosti naplnené.

1. júla 2004

IOM číslo žiadosti:
1111558

Navše, vojnoví zajatci (príslušníci ozbrojených síl, zajatí počas druhej svetovej vojny), bývalí príslušníci nemeckej armády a bývalí príslušníci spojeneckých vojsk nemeckých nacistov majú nárok na odškodnenie, iba ak boli zadržaní v koncentračnom tábore uznanom Nemeckým nariadeným zákonom. Príslušníci talianskeho vojenského personálu (IMIs) taktiež nemajú nárok na odškodnenie, pokiaľ neboli držaní v koncentračnom tábore uznanom Nemeckým nariadeným zákonom.

IOM Vás preto s pofutovaním musí informovať, že podľa Nemeckého nariadeného zákona nemáte

nárok na odškodnenie za nútenú alebo otrockú prácu. IOM by zároveň chcela vyjadriť svoje uznanie a rešpekt každej obeť nacistického režimu, či už má alebo nemá nárok na odškodnenie podľa tohto zákona.

Ak sa domnievate, že toto rozhodnutie je nesprávne a môžete preukázať, že Vaša žiadosť naplňuje predpoklady pre udelenie vyššie uvedenej výnimky pre nútenú prácu alebo spĺňa kritériá pre otrockú prácu, máte právo podať písomné odvolanie na IOM odvolací orgán (IOM Appeals Body) v Ženeve. Odvolávací proces je bezplatný. Avšak poplatky právneho zastupenia alebo iné náklady vzniknuté v súvislosti s odvolaním Vám nebudú uhradené. Vo Vašom písomnom odvolaní musíte uviesť IOM číslo žiadosti uvedené v pravej hornej časti tohto zamietnutia žiadosti o odškodnenie. Odvolanie musí byť odoslané najneskôr do 9. októbra 2004 a doručené na adresu:

IOM Appeals Body (FL)
P.O. Box 174
CH-1211 Geneva 19
Switzerland

O žiadostiach podaných za odškodnenie straty majetku bude rozhodnuté osobitne.

S úctou

Medzinárodná organizácia pre migráciu
International Organization for Migration
German Forced Labour Compensation Programme
Tel: +41.22.592.82.30
E-mail: compensation@iom.int
Internet: <http://www.compensation-for-forced-labour.org>

Je čas zapísať sa

Jar už klope na dvere a s jej príchodom sa blíži termín zápisu detí do materskej školy. Rodičia budúcich škôlkarov si v deň zápisu už tradične spolu so svojimi deťmi prezrú priestory našej materskej školy. Drobci sa zoznámia s novými kamarátmi a „vyskúšajú“ si neznáme hračky.

V predchádzajúcich rokoch sa často stávalo, že rodičia, ktorí sami ako deti navštevovali našu materskú školu, spoznávali starší nábytok, ukazovali svojim deťom stoličky,

na ktorých sami sedávali a ležadlá, na ktorých kedysi spávali.

Toto všetko je už minulosťou. V ostatných rokoch sa z príspevkov rodičov a s finančnou podporou obce postupne darí obnovovať vnútorné vybavenie materskej školy. V spálni staré kovové ležadlá nahradili nové drevené postieľky s kvalitnými matracmi a antialergickými vankúšmi a paplónikmi. Trieda ožila farebným nábytkom a postupne pribudli nové stoly aj stoličky. Samozrejmosťou je dostatok hračiek a didaktických pomôcok pre plnohodnotný výchovno-vzdelávací proces a každodenné rôznorodé činnosti detí.

Počas jarných prázdnin sa rozbehla aj rekonštrukcia detských toaliet. Na ich obnovu bol použitý výťažok z Fašiangových dní, ale väčšiu časť nákladov uhradila obec. Z príspevkov od rodičov sme zakúpili deliace priečky do WC. Postupne sa tak darí zútulňovať miesto, kde naši najmenší trávia väčšiu časť svojho dňa.

Pani starostka však nezabúda ani na dvor, ktorý využívajú nielen deti z materskej školy, ale aj ostatní obyvatelia obce. Tu pribudli nové hracie prvky, tabule na kreslenie, zrekonštruovalo sa pieskovisko i stôl s lavičkami.

Naša vďaka patrí všetkým, ktorí väčšou či menšou mierou prispeli k týmto zmenám. Veď cieľom nášho spoločného snaženia je vytvorenie podnetného prostredia, plného pohody, lásky a pozornosti. Odmenou za naše úsilie sú spokojné a usmievavé deti, s ktorými denne prežívame pekné a vzájomne obohacujúce chvíle.

Elena Machovičová, riaditeľka MŠ

RIADITEĽKA MATERSKEJ ŠKOLY V HARMANCI

OZNAMUJE, ŽE

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

VO VEKU OD TROCH DO ŠIESTICH ROKOV

NA ŠKOLSKÝ ROK 2019/2020 SA USKUTOČNÍ

DŇA 4. APRÍLA 2019 OD 10.00 DO 14.00 HOD.

V BUDOVE MATERSKEJ ŠKOLY V HARMANCI

Podmienky prijatia dieťaťa do materskej školy:

- na predprimárne vzdelávanie sa prijímajú spravidla deti od troch do šiestich rokov
- prednostne sa prijímajú deti 5-6 ročné, ktoré majú jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky
- deti s odloženým a s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky
- deti mladšie ako tri roky môžu byť prijaté do MŠ, ak sú vytvorené vhodné materiálne, personálne a iné potrebné podmienky

Na zápis prinesie zákonný zástupca dieťaťa písomnú žiadosť

spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa

od všeobecného lekára pre deti a dorast

/kedykoľvek pred samotným zápisom si môžete
tlačivo vyžiadať v MŠ/

Riaditeľstvo ZŠ HARMANEC

p o z ý v a

všetkých budúcich prvákov, spolu s rodičmi
na

Zápis do 1.ročníka

našej Základnej školy, ktorý sa uskutoční

v budove ZŠ **3. apríla 2019** od 13,00 do 15,00 hod.

PONÚKAME:

...rodinnú atmosféru... individuálny prístup učiteľa k žiakom...

...školský klub detí od 07,00 hod. do 15,45 hod...

...pestrú krúžkovú činnosť...interaktívne tabule...anglický jazyk...

...vkusne a moderne zariadené triedy - bez kried a alergénov...

... pravidelný pobyt detí v infrasaune... multifunkčné ihrisko...

...oddych a hry v prírode...bohatý mimovyučovací program...

Zameranie školského vzdelávacieho programu

environmentálna výchova

NEVÁHAJTE, „my“ sme TÁ pravá škola pre VAŠE dieťa ☺

- príd'te medzi nás, porozprávať sa s nami o našej práci

Milé deti, milí rodičia, tešíme sa na stretnutie s Vami!

Kontakt: Mgr. Henrieta Kohútová, t.č. 0907 441 303

ČO POTREBUJETE NA ZÁPIS DIEŤAŤA DO 1. ROČNÍKA?

Na zápise do 1. ročníka sa musí zúčastniť každé dieťa predškolského veku, t. j. k 1. 9. 2019 dovŕši vek 6 rokov, v sprievode zákonného zástupcu – rodiča.

Zákonný zástupca potrebuje:

občiansky preukaz
rodný list dieťaťa

JUBILANTI

60 rokov

Viera Pomajbišová
Vladimír Schmidt

70 rokov

Vincenc Šimčák

65 rokov

Miloš Artim
Miroslav Bais
Ivan Dľhoš
Klára Minarčíková
Helena Zajacová
Katarína Zelencová

80 rokov

Viera Miřetinská

Srdečne blahoželáme!

Narodili sa

Sofia

Smidáková

13. 12. 2018

*

Valentína

Berkyová

25. 12. 2018

Privítaj každý nový deň a teš sa
z drobných chvíľ šťastia,
ktoré ti život prináša.
Nech sa pohoda a spokojnosť
stanú kľúčom k tvojmu šťastiu.

Spomienka

Bolest'ou unavený tiško si zaspal, zanechajúc všetkých, čo si rád mal.
V neznámy svet odišiel si spať, zaplakal každý, kto ťa mal rád.
Odišiel si od nás, zostali sme v žiali, no vždy budeš žiť v srdciach tých,
ktorí ťa radi mali.

Dňa 29. januára 2019 uplynul rok, čo nás navždy opustil
náš drahý priateľ, otec, starý otec, príbuzný

Anton Mydlo

S láskou spomínáme. Priateľka Jarka, deti s rodinami a ostatná rodina.

Spomínáme

Kto ho poznal, spomenie si, kto ho mal rád,
nezabudne. Žije v srdciach tých, ktorí ho milovali.

Uplynulo 30 rokov odvtedy, čo nás navždy opustil náš
drahý otec, starý otec a prastarý otec, ktorý by v tomto
roku oslávil svoje sté narodeniny

Pavol Seman

S láskou v srdci spomínajú dcéry Eva a Katarína
s rodinami a nevesta Emília s rodinou.

Opustili nás

Ja pôjdem tam, kam všetky pokolenia odišli.
A lesy budú stále v slnku sniť
a vody driemajú v lesku bielych hviezd.

Viliam Štriefel 27.12.2018

Ján Marenčák 4.1.2019

Pavol Pollák 11.1.2019

Štefan Havran 4.2.2019

Eva Majtáňová 26.2.2019

Benjamín Vach 5.3.2019

Miroslav Košťál 13.3.2019

Venujme im tichú spomienku.

Harmanec zvíťazil bez straty bodu – získal tak zlatý „Putovný pohár starostky obce“

Na sklonku roku 2018, dňa 29. decembra doobeda sa konal už 8. ročník mládežníckeho futbalového turnaja „O putovný pohár starostky obce Harmanec“. Športový mládežnícky deň v Harmanci doplnil v poobedňajších hodinách 1. ročník florbalového turnaja. Obidva turnaje sa konali pod patronátom obce Harmanec a za podpory Banskobystrického samosprávneho kraja.

Futbalového turnaja sa zúčastnili chlapčenské družstvá, ktoré boli rozdelené do dvoch kategórií: 5 - 10-roční a 10 - 15-roční. Obidve kategórie vyhral domáci Harmanec. Mládežnícky turnaj už dlhodobo patrí medzi najkvalitnejšie futbalové turnaje vo svojej kategórii. Potvrdil to aj tento ročník. Turnaj sa odohrával v priestoroch telocvične a každý zápas trval 10 minút. Prípravu a zostavenie domáceho tímu ako tréner viedol Peter Chladný. Podarilo sa mu to na výbornú. Domáci tím v najvyššej kategórii vyhral bez straty bodu. Radosť domácich nemala konca-kraja, keď sa rovnaký husársky kúsok podaril aj chlapcom z mladšej kategórie. Putovný pohár tak tento rok ostáva doma v Harmanci. V kategórii do 15 rokov zvíťazil Harmanec v zložení Samuel Chladný, Adrián Necpal a Oliver Patrnciak, na druhom mieste skončil tím z Banskej Bystrice v zložení Vladimír Sklenka, Alex Madoš a Martin Podmanický. V kategórii do 10 rokov nastúpili tri mužstvá. Víťazom sa stali chlapci z Har-

manca: Martin Beľa, Šimon Kapustík a Sajmon Husár. Cez prestávku si zahrali aj 4-roční chalani, kde boli dva tímy Danov tím - Krpci tím.

Novinkou koncoročného športového dňa pre mládež v Harmanci bol florbalový turnaj. Tento turnaj ešte viac oživil záujem nielen chlapcov, ale aj dievčat o šport. Podobne ako vo futbalovom turnaji mužstvá tvorili trojčlené tímy. Tento turnaj rovnako ako futbalový vyhral domáci Harmanec, a to dokonca len v dvojčlenom zložení! Samuel Chladný a Adrián Necpal. Na druhom mieste skončil tím z Banskej Bystrice v zložení: Vladimír Sklenka, Alex Madoš a Martin Podmanický. Na turnaji sa zúčastnil aj dievčenský tím, ktorí podal obdivuhodný výkon a nestačili naň ani niektoré chlapčenské mužstvá. Obsadil konečné tretie miesto. Najlepším florbalovým hráčom turnaja sa stala práve hráčka tohto tímu Eliška Antalovová.

Nakoniec nám ostáva poďakovať všetkým hráčom zúčastnených družstiev, rozhodcovi Miroslavovi Nemčokovi, divákovi, ktorí oduševnene povzbudzovali a najmä organizátorom turnaja Peťovi a Ale Chladným. Osobitné poďakovanie patrí starostke obce Harmanec Henriete Ivanovej, pod záštitou ktorej sa futbalový turnaj konal a ktorá aj takýmto spôsobom udržiava v Harmanci priaznivé podmienky pre vytváranie vzťahu mládeže k športu.

Vladimír Sklenka